

**Bruxelles, 31 iulie 2025
(OR. en)**

12022/25

**COH 158
FIN 955
ECOFIN 1077
SOC 560**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	30 iulie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 443 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Raport anual privind Fondul de solidaritate al Uniunii Europene pentru perioada 2021 - 2022

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 443 final.

Anexă: COM(2025) 443 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.7.2025
COM(2025) 443 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raport anual privind Fondul de solidaritate al Uniunii Europene pentru perioada 2021 -
2022**

CUPRINS

Introducere	2
Cereri primite în 2021 și 2022.....	2
➤ <i>În 2021</i>	2
➤ <i>În 2022</i>	7
Finanțarea	8
Închideri	10
➤ <i>Închideri în 2021</i>	10
➤ <i>Închideri în 2022</i>	11
Concluzii	11

INTRODUCERE

Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene¹ („regulamentul”) prevede obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport privind activitățile Fondului din anul precedent. Prezentul raport descrie activitățile Fondului de solidaritate al UE („FSUE”) din 2021 și 2022. De asemenea, raportul conține o sinteză a cererilor primite în 2021 și 2022 și a cazurilor închise în cursul perioadei de raportare. Comisia a evaluat toate cererile în conformitate cu criteriile prevăzute în regulament.

În **2021**, Comisia a primit **10 cereri noi** pentru contribuții financiare din partea FSUE, și anume din partea Belgiei (viituri rapide), a Germaniei (viituri rapide), două din partea Greciei (cutremurul din Creta și cutremurul din Samos), a Spaniei (erupție vulcanică), a Croației (cutremur), a Ciprului (incendii forestiere), a Luxemburgului (viituri rapide), a Țărilor de Jos (viituri rapide) și a Austriei (viituri rapide). Patru cereri au vizat „catastrofe naturale majore”, trei, „catastrofe naturale regionale”, iar trei, „catastrofe naturale într-o țară învecinată”.

Cererea Ciprului privind seceta și incendiile forestiere din iunie 2021 nu a îndeplinit criteriile de eligibilitate pentru asistența FSUE și, prin urmare, nu a fost acceptată.

Spania, Croația și Grecia (în ambele sale cereri) au solicitat plăți în avans. În termen de câteva săptămâni de la primirea cererilor, Comisia a acordat toate plățile în avans și a plătit în total aproximativ 47,8 milioane EUR.

Decizia de punere în aplicare privind cazul cutremurului din Samos, Grecia, a fost adoptată în iunie 2021. Decizia de punere în aplicare privind cazul cutremurului din Petrinja, Croația, a fost adoptată în decembrie 2021. Deciziile de punere în aplicare privind celelalte șapte cereri acceptate în 2021 [Belgia, Germania, Grecia (Creta), Spania, Luxemburg, Țările de Jos și Austria] au fost adoptate în decembrie 2022. În plus, Comisia a închis trei cazuri FSUE în 2021.

În **2022**, Comisia a primit **două cereri noi** pentru contribuții financiare legate de catastrofe naturale, și anume din partea Italiei (inundații) și a României (secetă). Cererea din partea României a vizat o „catastrofă naturală majoră”, în timp ce cea a Italiei a vizat o „catastrofă naturală regională”. Deciziile de punere în aplicare corespunzătoare au fost adoptate în decembrie 2023. În plus, Comisia a închis trei cazuri FSUE în 2022.

Anexa I prezintă pragurile pentru mobilizarea FSUE aplicabile în 2021 și 2022 pentru daunele cauzate de „catastrofe majore”. Anexa II cuprinde o prezentare generală a cererilor aprobate în 2021 și 2022, inclusiv informațiile financiare relevante.

CERERI PRIMITE ÎN 2021 ȘI 2022

➤ ÎN 2021

În 2021, Comisia a primit 10 cereri noi pentru o contribuție financiară din FSUE. Toate au fost primite de Comisie în termenul legal, respectiv „cel târziu la douăsprezece săptămâni de la prima apariție a daunelor” [articolul 4 alineatul (1) din regulament]. Cu toate acestea, o

¹ Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene (JO L 311, 14.11.2002, p. 3) astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 661/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 (JO L 189, 27.6.2014, p. 143) și prin Regulamentul (UE) 2020/461 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 (JO L 99, 31.3.2020, p. 9).

cerere a fost respinsă, deoarece Cipru nu a îndeplinit criteriile de eligibilitate pentru asistența din partea FSUE întrucât valoarea daunelor directe cauzate de catastrofă nu a atins pragul relevant. Patru cereri au vizat „catastrofe majore”, trei au vizat „catastrofe regionale”, iar trei s-au bazat pe dispozițiile referitoare la „catastrofele într-o țară învecinată”.

Comisia a adoptat deciziile de punere în aplicare privind acordarea unei contribuții financiare din FSUE pentru cutremurul din Grecia (Samos) din 14 iunie 2021 și pentru cutremurul din Croația din 23 iunie 2021. În plus, în decembrie 2022, Comisia a adoptat deciziile de punere în aplicare privind acordarea unei contribuții financiare din FSUE pentru cele șapte cereri acceptate [Belgia, Germania, Grecia (Creta), Spania, Luxemburg, Țările de Jos și Austria], prelucrate împreună într-un singur pachet.

GRECIA – CUTREMURUL DIN SAMOS

În octombrie 2020, în Grecia s-a produs un cutremur cu magnitudinea de 6,9² în insulele Samos, Ikaria și Chios din nordul Mării Egee. Tsunamiul care a urmat a afectat diverse zone din partea de nord a insulei Samos. Mai multe persoane și-au pierdut viața, iar peste 300 de clădiri publice și private au suferit pagube. Locuințele a aproximativ 2 000-3 000 de persoane au fost afectate.

La 22 ianuarie 2021, Grecia a depus o cerere pentru o contribuție din FSUE în vederea finanțării operațiunilor de urgență și de recuperare în urma cutremurului. Grecia și-a prezentat cererea ca referitoare la o catastrofă regională care afectează o regiune de nivel NUTS 2³ (Voreio Aigaio/EL41) și a estimat valoarea daunelor directe totale la 101 252 020 EUR. În cererea sa, Grecia a solicitat plata unui avans.

Comisia a acordat Greciei un avans de 253 131 EUR prin Decizia de punere în aplicare C(2021) 1623 din 8 martie 2021 și a plătit suma la 26 martie 2021.

În urma propunerii COM(2021) 201 a Comisiei din 24 martie 2021, autoritatea bugetară a aprobat plata a 2 531 301 EUR din FSUE către Grecia la 20 mai 2021. La data de 14 iunie 2021, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2021) 4439 de acordare a unei contribuții financiare din FSUE. Ulterior, soldul de 2 278 170 EUR a fost plătit la 5 iulie 2021.

CROAȚIA – CUTREMURUL DIN PETRINJA

În Croația, s-au produs două serii de cutremure devastatoare. Prima serie a lovit orașul Zagreb și împrejurimile sale în martie 2020. Cea de a doua a lovit în principal orașul Petrinja și zona județului Sisak-Moslavina din decembrie 2020 până în ianuarie 2021. Daunele totale estimate combinate ale celor două serii de cutremure s-au ridicat la peste 17 miliarde EUR. Situația a fost dramatică, deoarece aproximativ 26 000 de clădiri au fost avariate în urma catastrofelor. Țările învecinate, precum Italia, Ungaria, Austria și Slovenia, au trimis rapid echipamente de urgență în zonele afectate. Cutremurele au distrus o mare parte a infrastructurii și au lăsat mulți oameni fără adăpost. Potrivit guvernului croat, doar daunele directe cauzate de cutremurul de la Petrinja s-au ridicat la 5,5 miliarde EUR. Cererea Croației din 10 iunie 2020, prin care s-a solicitat plata unui avans, a fost calificată ca privind o catastrofă majoră.

² Grade de magnitudine pe scara de magnitudine a momentului seismic conform Institutului pentru geodinamică din Grecia și Institutului Euro-Mediteraneeu.

³ Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică.

Comisia a acordat Croației un avans de 41 325 507 EUR prin Decizia de punere în aplicare C(2021) 4648 din 23 iunie 2021 și a plătit suma în august 2021.

În urma propunerii COM(2021) 963 a Comisiei din 29 octombrie 2021, autoritatea bugetară a aprobat plata a 319 192 359 EUR din FSUE către Croația. La data de 22 decembrie 2021, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2021) 9816 de acordare a unei contribuții financiare din FSUE. Soldul de 277 866 852 EUR a fost plătit în decembrie 2021.

BELGIA, GERMANIA, LUXEMBURG, ȚĂRILE DE JOS ȘI AUSTRIA (VIITURI RAPIDE); GRECIA (CUTREMUR); SPANIA (ERUPȚIE VULCANICĂ)

- Inundații în Europa de Vest:

În vara anului 2021, Belgia, Germania, Luxemburg, Țările de Jos și Austria au fost afectate de inundații mortale, cu consecințe devastatoare. Inundațiile au fost cauzate de fenomene meteorologice extreme. Cel puțin 243 de persoane și-au pierdut viața, iar mii de oameni au fost evacuați din locuințele lor. Infrastructura locală a suferit pagube importante, iar industria turismului a cunoscut și o mare pierdere financiară, având în vedere că inundațiile s-au produs în mijlocul sezonului turistic.

- Erupție vulcanică în Spania:

În septembrie 2021, pe insula La Palma, a avut loc o erupție vulcanică, după ce, cu o săptămână înainte, se înregistrare o activitate seismică intensă însoțită de două scurgeri de lavă care s-au îndreptat către mare. Lava a acoperit peste 1 000 de hectare și a distrus peste 3 000 de clădiri și câteva localități din apropiere. Aproximativ 7 000 de localnici au fost afectați de erupție. A fost necesară evacuarea acestora și dotarea lor cu echipamente de siguranță care să îi protejeze împotriva gazelor nocive degajate de vulcan în timpul erupției.

Daunele s-au ridicat la peste 1 miliard EUR, potrivit guvernului Insulelor Canare. Guvernul spaniol a depus o cerere pentru o contribuție din FSUE în decembrie 2021.

- Cutremur în Grecia:

În septembrie 2021, un cutremur devastator a lovit insula grecească Creta. Un bărbat și-a pierdut viața când s-a prăbușit un templu, iar 36 de persoane au fost rănite. Peste 5 000 de clădiri de pe insulă au fost deteriorate sau au devenit nesigure pentru utilizare. Cutremurul este considerat cel mai puternic cutremur din Grecia de la începutul anilor 1900. Mii de case au devenit nelocuibile și mii de clădiri publice au devenit improprietăți utilizării în scopul lor inițial după catastrofă.

Grecia a solicitat sprijin FSUE în decembrie 2021. Potrivit autorităților elene, daunele totale s-au ridicat la 143 420 124 EUR, iar catastrofa a fost calificată drept „catastrofă naturală regională”.

Evaluare și finanțare:

La începutul lunii octombrie 2021, Comisia a primit cereri de la cinci state membre pentru contribuții din FSUE în legătură cu inundațiile din iulie 2021 și două cereri din partea Spaniei (erupție vulcanică) și a Greciei (cutremur). Pentru a garanta egalitatea de tratament, Comisia a tratat aceste cereri ca un pachet unic. În urma cererii inițiale, mai multe state membre și-au actualizat evaluările daunelor în iulie 2022.

Spania și Grecia au solicitat o plată în avans, iar daunele totale raportate în cele șapte țări afectate au fost de peste 36 de miliarde EUR. Comisia și-a finalizat evaluarea în octombrie 2022 și a prezentat autorității bugetare propunerea COM(2022) 665 din 14 octombrie 2022. Valoarea potențială a ajutorului pentru cele șapte cereri FSUE (BE, DE, EL, ES, LU, NL și AT) a fost calculată la un total de 1,9 miliarde EUR. Întrucât acest cuantum a depășit cu mult resursele bugetare disponibile, cuantumurile ajutorului pentru fiecare țară au fost reduse proporțional. S-a aplicat o reducere de 62,3 %, deoarece alocarea totală disponibilă pentru FSUE în 2022 a fost de 718,5 milioane EUR, ceea ce corespunde unui procent de 37,7 % din cuantumul care ar fi trebuit plătit.

Defalcare detaliată a daunelor suferite de cele șapte state membre și a sprijinului lor din FSUE:

- **GERMANIA**

Daunele totale cauzate de inundații s-au ridicat la aproape 30 de miliarde EUR și, prin urmare, acestea sunt considerate o „catastrofă naturală majoră”. Pragul pentru „catastrofe naturale majore” se aplică atunci când daunele directe estimate sunt fie de peste 3 miliarde EUR la prețurile din 2011, fie de peste 0,6 % din venitul național brut al unei țări, luându-se în considerare valoarea cea mai mică dintre acestea⁴. În urma adoptării Deciziei de punere în aplicare C(2023) 1824 la 14 martie 2023, Comisia a plătit Germaniei 612 611 256 EUR la 11 aprilie 2023.

- **BELGIA**

Se consideră, de asemenea, că Belgia a suferit o „catastrofă naturală majoră”, deoarece daunele directe totale s-au ridicat la 5,6 miliarde EUR, ceea ce este semnificativ peste pragul relevant de catastrofă. În urma adoptării Deciziei de punere în aplicare C(2023) 1556 la 1 martie 2023, Comisia a plătit Belgiei 87 737 427 EUR la 27 martie 2023.

- **ȚĂRILE DE JOS**

Țările de Jos au suferit daune totale de 500 de milioane EUR. Cererea Țărilor de Jos a fost calificată ca privind o „catastrofă naturală într-o țară învecinată”, întrucât cererile pentru același eveniment de catastrofă din țările învecinate Germania și Belgia au fost calificate ca privind „catastrofe naturale majore”. În urma adoptării Deciziei de punere în aplicare C(2022) 9864 la 16 decembrie 2022, Comisia a plătit Țărilor de Jos 4 713 027 EUR la 28 decembrie 2022.

- **AUSTRIA**

Cererea Austriei a fost calificată, de asemenea, ca privind o „catastrofă naturală într-o țară învecinată”, întrucât cererea pentru același eveniment de catastrofă din țara învecinată Germania a fost calificată ca privind o „catastrofă naturală majoră”. Daunele totale s-au ridicat la 84,6 milioane EUR. Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 9904 la 19 decembrie 2022 și a plătit Austriei 797 520 EUR la 27 decembrie 2022.

- **LUXEMBURG**

Cererea Luxemburgului a fost calificată, de asemenea, ca privind o „catastrofă naturală într-o țară învecinată”, întrucât cererile pentru același eveniment de catastrofă din țările învecinate Germania și Belgia au fost calificate ca privind „catastrofe naturale majore”.

⁴ Regulamentul (UE) nr. 661/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului de instituire a Fondului de solidaritate al Uniunii Europene (JO L 189, 27.6.2014, p. 143).

Daunele totale s-au ridicat la 193,3 milioane EUR. Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 9875 la 16 decembrie 2022 și a plătit 1 822 056 EUR la 27 decembrie 2022.

- **SPANIA – ERUPȚIE VULCANICĂ**

Cererea Spaniei a fost calificată ca privind o „catastrofă naturală regională”. La 21 martie 2022, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 1802 prin care s-a acordat un avans de 5 391 796 EUR pentru a ajuta operațiunile de urgență și de recuperare în urma catastrofei. Avansul a fost plătit la 2 mai 2022.

La 19 decembrie 2022, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 9899 de acordare a unei contribuții financiare în valoare de 9 449 589 EUR din FSUE către Spania. Soldul de 4 057 793 EUR a fost plătit la 27 decembrie 2022.

- **GRECIA – CUTREMUR**

Cererea Greciei a fost calificată ca privind o „catastrofă naturală regională”. La 26 aprilie 2022, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 2599 prin care s-a acordat Greciei un avans de 896 375 EUR la 19 mai 2022.

Propunerea Comisiei COM(2022) 665 din 14 octombrie 2022 a fost înaintată autorității bugetare, care a aprobat-o în decembrie 2022. Similar celor șase cereri menționate mai sus, valoarea propusă a ajutorului acordat Greciei a trebuit să fie redusă proporțional. La 19 decembrie 2022, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2022) 9865 de acordare a unei contribuții financiare din FSUE către Grecia. Soldul de 455 511 EUR a fost plătit la 27 decembrie 2022.

➤ **ÎN 2022**

ROMÂNIA – SECETĂ

În perioada martie-august 2022, România s-a confruntat cu o secetă severă extinsă pe o suprafață foarte mare. În comparație cu evenimente similare din trecut, acesta s-a remarcat prin intensitatea sa și prin zona afectată. Sectorul agricol (în special culturile) a fost afectat negativ de secetă și de cele două perioade consecutive de caniculă.

România a depus o cerere pentru o contribuție din FSUE în septembrie 2022. Potrivit autorităților române, daunele directe totale declarate s-au ridicat la 1,3 miliarde EUR. România nu a solicitat plata unui avans.

În urma propunerii COM(2023) 381 a Comisiei din 23 august 2023, autoritatea bugetară a aprobat plata a 33 895 935 EUR din FSUE către România. La data de 30 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2023) 8477 de acordare a unei contribuții financiare din FSUE. Plata a fost efectuată la 14 decembrie 2023.

ITALIA – INUNDAȚII

În septembrie 2022, precipitațiile abundente au provocat inundații fluviale și viituri rapide dezastruoase în regiunea Marche din Italia, ducând la distrugerea sau deteriorarea infrastructurii, precum și a clădirilor și bunurilor publice și private. Evenimentul a avut consecințe dramatice (12 persoane și-au pierdut viața și o persoană a fost declarată dispărută), provocând grave pierderi economice.

Italia a solicitat sprijin FSUE în decembrie 2022, dar nu a solicitat plata unui avans. Daunele directe totale s-au ridicat la aproximativ 670 de milioane EUR.

În urma propunerii COM(2023) 381 a Comisiei din 23 august 2023, autoritatea bugetară a aprobat plata a 20 939 095 EUR din FSUE către Italia. La data de 5 decembrie 2023, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare C(2023) 8598 de acordare a unei contribuții financiare din FSUE. Plata a fost efectuată la 14 decembrie 2023.

FINANȚAREA

Cuantumurile individuale ale asistenței propuse de Comisie au fost determinate în conformitate cu metoda stabilită în 2002 și aplicată în toate cazurile ulterioare. Aceasta se bazează pe raportul dintre daunele directe totale acceptate cauzate de catastrofă și prosperitatea relativă a statului afectat, astfel cum este reflectată de pragul de catastrofă majoră (a se vedea anexa I).

În consecință, în cazul „catastrofelor naturale majore”, se aplică un sistem progresiv, în două etape, potrivit căruia țara primește o rată mai mică a ajutorului, și anume 2,5 % din daunele directe totale, pentru partea de daune care se situează sub prag și o rată mai mare a ajutorului, și anume 6 %, pentru partea de daune care depășește pragul. Cele două sume se adună. În cazul „catastrofelor naturale regionale” și al „catastrofelor naturale într-o țară învecinată” se acordă 2,5 % din daunele directe totale.

După ce Parlamentul European și Consiliul au aprobat mobilizarea și au pus la dispoziție creditele bugetare necesare în bugetul UE, Comisia a adoptat decizii de punere în aplicare privind acordarea de asistență fiecărei țări în parte și a plătit apoi întreaga sumă. În cazurile în care fusese acordat un avans, a fost plătit numai soldul contribuției integrale.

Anexele deciziilor de punere în aplicare au inclus o descriere generică a utilizării preconizate a banilor, au enumerat autoritățile desemnate de statele beneficiare pentru a prelucra contribuția FSUE și au numit autoritatea independentă responsabilă pentru audit și control.

Tabelele financiare detaliate pot fi consultate în anexa II la prezentul raport.

În cursul perioadei de raportare, Parlamentul European și Consiliul, în calitate de autoritate bugetară, au aprobat 30 de contribuții financiare din FSUE, astfel cum au fost propuse de către Comisie. Comisia și-a prezentat propunerea de mobilizare a FSUE în următoarele grupuri:

➤ 2021

- La 24 martie 2021, Comisia a adoptat o propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind mobilizarea FSUE⁵ pentru o sumă de 484 199 841 EUR, pentru a oferi asistență Greciei și Franței în urma catastrofelor naturale regionale care au avut loc în aceste țări în cursul anului 2020, precum și unui număr de 20 de state membre și țări în curs de aderare (Albania, Austria, Belgia, Croația, Cehia, Estonia, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Muntenegru, Portugalia, România, Serbia, Spania, Ungaria) ca răspuns la situația de urgență majoră de sănătate publică provocată de pandemia de COVID-19 la începutul anului 2020. Această propunere de mobilizare a fost însoțită de proiectul de buget rectificativ (PBR) nr. 2/2021⁶, care a propus reportarea sumei de 47 981 598 EUR din alocarea neutilizată

⁵ COM(2021) 201 final.

⁶ COM(2021) 200 final.

pentru 2020 direct la linia bugetară operațională a FSUE și de DEC⁷ nr. 03/2021, care a propus transferul sumei de 427 543 750 EUR din linia de rezervă a Rezervei pentru solidaritate și ajutoare de urgență (*Solidarity and Emergency Aid Reserve – SEAR*) la linia bugetară operațională a FSUE, atât la angajamente, cât și la plăți.

Propunerea de mobilizare a fost adoptată de autoritatea bugetară la 20 mai 2021⁸ pentru (i) a acorda Greciei și Franței asistență în valoare de 86 744 920 EUR din FSUE în legătură cu catastrofele naturale și (ii) a acorda unui număr de 20 de state membre și țări candidate asistență în valoare de 529 347 741 EUR, ca răspuns la situația de urgență majoră de sănătate publică provocată de pandemia de COVID-19.

- La 29 octombrie 2021, Comisia a adoptat o propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind mobilizarea FSUE⁹ în vederea acordării de asistență Croației în legătură cu seria de cutremure care au început la data de 28 decembrie 2020. Propunerea de mobilizare a fost însoțită de DEC nr. 28/2021 corespunzătoare, care a propus transferul sumei de 277 866 852 EUR de la linia de rezervă SEAR către linia bugetară operațională a FSUE, atât la angajamente, cât și la plăți. Propunerea de mobilizare a acoperit întreaga sumă care trebuia mobilizată, în timp ce DEC a luat în considerare avansul deja plătit și a propus transferul sumei rămase de 277,9 milioane EUR.

Propunerea de mobilizare a fost adoptată de autoritatea bugetară la 15 decembrie 2021¹⁰ acordând Croației sprijin în valoare de 319,2 milioane EUR din FSUE în urma seriei devastatoare de cutremure care au lovit județele Sisak-Moslavina, Karlovac și Zagreb în decembrie 2020 și ianuarie 2021.

➤ 2022

- La 14 octombrie 2022, Comisia a adoptat o propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind mobilizarea FSUE¹¹ în vederea furnizării de asistență Germaniei, Belgiei, Țărilor de Jos, Austriei, Luxemburgului, Spaniei și Greciei în urma catastrofelor naturale care au avut loc în aceste țări în cursul anului 2021. Propunerea de mobilizare a fost însoțită de DEC nr. 20/2022 care a propus transferul unei sume de 668 482 761 EUR de la linia de rezervă SEAR la linia bugetară operațională FSUE, atât la angajamente, cât și la plăți.
- Propunerea de mobilizare a fost adoptată de autoritatea bugetară la 14 decembrie 2022¹² acordând asistență în valoare de 718 482 761 EUR din FSUE pentru: (i) Belgia,

⁷ Cerere de transfer de credite de angajament și de plată în temeiul articolului 31 din Regulamentul financiar.

⁸ Decizia (UE) 2021/885 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind mobilizarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în vederea acordării de asistență Greciei și Franței în legătură cu catastrofele naturale, precum și Albaniei, Austriei, Belgiei, Cehiei, Croației, Estoniei, Franței, Germaniei, Greciei, Irlandei, Italiei, Letoniei, Lituaniei, Luxemburgului, Muntenegrului, Portugaliei, României, Serbiei, Spaniei și Ungariei în legătură cu o situație de urgență de sănătate publică (JO L 194, 2.6.2021, p. 40).

⁹ COM(2021) 963 final.

¹⁰ Decizia (UE) 2022/49 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2021 privind mobilizarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în vederea acordării de asistență Croației în urma unei serii de cutremure care au început în 28 decembrie 2020 (JO L 9, 14.1.2022, p. 37).

¹¹ COM(2022) 665 final.

¹² Decizia (UE) 2023/68 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind mobilizarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în vederea furnizării de asistență Germaniei, Belgiei, Țărilor de

Germania, Luxemburg, Țările de Jos și Austria, cu privire la inundațiile din iulie 2021; (ii) Spania, cu privire la erupția vulcanică de pe insula La Palma din 19 septembrie 2021; și (iii) Grecia, cu privire la cutremurul din Creta din 27 septembrie 2021. Avansuri în valoare de 5 391 796 EUR și 896 375 EUR fuseseră deja plătite în martie 2022 pentru Spania și, respectiv, în aprilie 2022, pentru Grecia. În urma adoptării deciziei de punere în aplicare a Comisiei de acordare a asistenței, soldul de 18 134 078 EUR a fost plătit la 27 și 28 decembrie 2022 Greciei, Spaniei, Luxemburgului, Țărilor de Jos și Austriei. Belgia și Germania au primit sprijin FSUE în valoare de 612 611 256 EUR și, respectiv, 87 737 427 EUR în 2023.

ÎNCHIDERI

Articolul 8 alineatul (3) din regulament prevede că, în termen de 24 luni de la data plății contribuției financiare, statul beneficiar trebuie să prezinte un raport privind execuția contribuției financiare („raport privind execuția”), împreună cu o declarație care justifică cheltuielile („declarație de validitate”).

Comisia a închis trei cazuri FSUE în 2021 și trei în 2022.

➤ ÎNCHIDERI ÎN 2021

Ungaria, inundații, 2010: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 22 485 772 EUR. Ungaria a prezentat raportul privind execuția și declarația de validitate în mai 2013. După clarificarea unei serii de aspecte legate de declarația de validitate, dosarul a fost închis fără corecții financiare în ianuarie 2021.

Italia, inundații provocate de topirea gheții și alunecări de teren în 2013: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 16 310 467 EUR. Autoritățile italiene au prezentat raportul privind execuția și declarația de validitate în aprilie 2017. Italia raportase cheltuieli eligibile în valoare de 17 046 958,22 EUR, ceea ce reprezenta o sumă mai mare decât contribuția din FSUE de 16 310 467 EUR. Declarația de validitate a fost acceptată, iar dosarul a fost închis în martie 2021.

Bulgaria, condiții de iarnă severe, 2015: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 6 377 815 EUR. Bulgaria a prezentat raportul privind execuția și declarația de validitate în noiembrie 2017. Pe baza informațiilor furnizate de Bulgaria, cheltuielile eligibile în cadrul FSUE s-au ridicat la 6 140 983,69 EUR, o sumă cu 236 839,16 EUR mai mică decât suma primită. În raportul privind execuția, autoritățile bulgare raportaseră că, la sfârșitul perioadei de execuție, în cont a rămas suma de 7,85 EUR, reprezentând dobânda, sumă ce nu a putut fi cheltuită pentru operațiuni eligibile. Comisia a decis că trebuie aplicată o corecție financiară în valoare de 236 839,16 EUR și a comunicat acest lucru Bulgariei în septembrie 2019. În răspunsul lor din ianuarie 2020, autoritățile bulgare au raportat dobânzi suplimentare necheltuite de 690,23 EUR care trebuiau adăugate la suma de recuperat. În februarie 2020, Comisia a primit suma totală de 237 529,39 EUR, iar dosarul a fost închis în ianuarie 2021.

Jos, Austriei, Luxemburgului, Spaniei și Greciei în urma catastrofelor naturale care au avut loc în aceste țări în cursul anului 2021 (JO L 7, 10.1.2023, p. 25).

➤ ÎNCHIDERI ÎN 2022

Croația, inundații, 2014: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 8 616 263 EUR. Croația a prezentat raportul privind execuția în aprilie 2017. Pe baza informațiilor furnizate de Croația și a constatărilor, cheltuielile eligibile în cadrul FSUE s-au ridicat la 11 736 261,85 EUR, sumă ce a depășit contribuția financiară din FSUE cu 3 119 998,85 EUR. Prin urmare, Comisia a decis că nu trebuie aplicată nicio corecție financiară, iar dosarul a fost închis în mai 2022.

Serbia, inundații, 2014: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 60 224 605 EUR. Serbia a prezentat raportul privind execuția în mai 2017. În urma unei analize de audit, Comisia a concluzionat că nu sunt necesare corecții financiare. Prin urmare, dosarul a fost închis în martie 2022.

Portugalia, incendii, 2016: contribuția financiară din FSUE s-a ridicat la 3 925 000 EUR. Portugalia a prezentat raportul privind execuția și declarația de validitate în mai 2019. Pe baza informațiilor furnizate de Portugalia, cheltuielile eligibile în cadrul FSUE s-au ridicat la 4 037 711 EUR, sumă ce a depășit contribuția din FSUE cu 112 711 EUR. Prin urmare, Comisia a concluzionat că declarația de validitate putea fi acceptată și că nu trebuie aplicată nicio corecție financiară. Cazul a fost închis în mai 2022.

CONCLUZII

Anii 2021 și 2022 au demonstrat încă o dată că dezastrele naturale, multe cauzate de schimbările climatice, devin din ce în ce mai frecvente în Europa și în întreaga lume, cu efecte dezastruoase asupra vieților omenești, a economiei și a ecosistemelor. Deși anul 2021 a fost dominat de catastrofe provocate de inundații, o erupție vulcanică și un cutremur catastrofal au pus, de asemenea, viețile oamenilor în pericol. Între timp, perioada cuprinsă între martie și septembrie 2022 a fost extrem de uscată, ceea ce a dus la secetă și incendii forestiere în multe teritorii europene. Potrivit unui studiu curent realizat de Centrul Comun de Cercetare¹³, acest eveniment de secetă a fost mai intens și mai extins în ceea ce privește zonele afectate, comparativ cu evenimentele similare din trecut.

În 2021 și 2022 s-au înregistrat mai puține cereri, în comparație cu 2020, care s-a dovedit a fi unul dintre cei mai solicitanți și mai dificili ani pentru FSUE din cauza extinderii domeniului său de aplicare pentru a acoperi situațiile de urgență majoră de sănătate publică. Totuși, au avut loc două catastrofe naturale deosebit de devastatoare:

- Prima a fost seria de cutremure din Croația din perioada decembrie 2020-ianuarie 2021, afectând în principal orașul Petrinja și zona județului Sisak-Moslavina. Comisia a plătit Croației 319 192 359 EUR în total pentru recuperarea după catastrofă.
- Cea de a doua a vizat inundațiile severe din iulie 2021 din cinci state membre vestice (Belgia, Germania, Luxemburg, Țările de Jos și Austria), care au primit asistență în valoare de 707,7 milioane EUR din partea FSUE.

Numai aceste două dezastre au reprezentat mai mult decât dublul bugetului total al FSUE pentru 2021, în valoare de 500 de milioane EUR la prețurile din 2011. Cazul inundațiilor din Europa de Vest, în special, a fost unic, deoarece costul total al daunelor a fost

¹³ Comisia Europeană, Centrul Comun de Cercetare, *Drought in Europe – August 2022* (Seceta în Europa – august 2022). Disponibil la adresa: https://edo.jrc.ec.europa.eu/documents/news/GDO-EDODroughtNews202208_Europe.pdf.

atât de ridicat încât FSUE nu a putut satisface cerințele bugetare și, prin urmare, a trebuit să se aplice **o reducere proporțională de 62 % pentru a se asigura că statele membre afectate sunt tratate în mod egal.**

Numărul și amploarea în creștere a catastrofelor naturale în 2020 și 2021, precum și asistența din FSUE pentru situația de urgență de sănătate publică provocată de pandemia de COVID-19 **au creat o cerere fără precedent și o presiune bugetară considerabilă asupra resurselor limitate alocate pentru FSUE** în temeiul Regulamentului privind cadru financiar multianual (2021-2027).

În pofida intensificării catastrofelor legate de schimbările climatice în întreaga UE, **suma disponibilă pentru FSUE în 2021 a fost mai mică în termeni absoluți și relativi decât la înființarea fondului în 2002.** Între 2002 (când a fost înființat FSUE) și 2013, acesta a avut o alocare anuală maximă de 1 miliard EUR în prețuri curente. În 2021, **pentru prima dată de la înființarea FSUE, valoarea ajutoarelor (calculate utilizând metodologia acceptată) nu a fost plătită integral** pentru cererile eligibile legate de COVID-19 din 20 țări solicitante, deoarece valoarea totală a ajutorului calculat pentru toate aceste țări a depășit resursele bugetare disponibile. În consecință, tuturor celor 20 de țări beneficiare li s-a redus proporțional ajutorul FSUE pentru COVID-19, iar cererile lor au primit 47 % din ajutorul potențial total care fusese calculat utilizând metodologia acceptată și aplicată în mod consecvent. În plus, **incertitudinea sporită cu privire la alocarea bugetară disponibilă pentru FSUE în cadrul pachetului SEAR** a exercitat o presiune suplimentară asupra FSUE și, uneori, a întârziat mobilizarea asistenței.

Pe scurt, numărul de cereri și presiunea tot mai mare asupra FSUE în ultimii ani demonstrează că există o cerere ridicată de sprijin și de solidaritate în UE, care trebuie să se reflecte într-o alocare mai mare pentru bugetul FSUE în viitor.